

PÍ SOMNÉ ZHODNOTENIE ÚROVNE ODBORNÝCH PRÁC CELOŠTÁTNEJ PREHLIADKY SOČ z pohľadu členov odborných hodnotiacich komisií

Zhodnotenie úrovne odborných prác 42. ročníka celoštátnej prehliadky Stredoškolskej odbornej činnosti z pohľadu členov odborných hodnotiacich komisií je vypracované s ohľadom na základné kritériá súťaže, ktorými sú metodika, teoretické východiská, vlastná práca a jej výsledky, rozsah práce, formálna úprava, výber najkvalitnejšej, výnimočnej práce v odbore, poukázanie na prípadné nedostatky a dopracovanie prác, chyby pri obhajobách. Tento školský rok sa krajské a celoštátne kolo uskutočnili bez ústnej obhajoby dištančnou formou.

Súťažný odbor č. 01 Problematika voľného času

Súťažné práce boli hodné účasti na celoštátnom kole SOČ, autori prác preukázali osobné zaniechanie a vedomosti týkajúce sa ich tém. Teoretické východiská vhodne spracovali a prepojili so svojimi praktickými časťami. Témy boli primerané, originálne a aktuálne. Kladne hodnotím i využitie prác, splnenie stanovených hlavných i čiastkových cieľov.

„Pomôž nám pomôcť“ – práca je spracovaná na vysokej formálnej a obsahovej úrovni, metódy a interpretácia zistených faktov sú primerané. Oceňujem aj praktické využitie práce, zapojenie viacerých ľudí do pomoci ostatným, osobné návštevy autorky a zodpovedný výber rodín, ktorým sa pomáhalo.

Štylizácia a pravopis boli vo väčšine prác v poriadku, resp. vyskytli sa preklepy či zopár gramatických chýb, najmä nesprávne používanie čiarok.

OHK: Mgr. Stanislav Šturdík, PaedDr. Iveta Haganová, Mgr. Eduard Tyč

Súťažný odbor č. 02 Matematika, fyzika

Všetky práce mali vysokú odbornú úroveň, veľmi ťažko sa mi určovalo poradie. Najväčšie nedostatky sa vyskytli vo formálnej stránke – nedostatočná citácia, nedodržaný obsah – povinné časti, číslovanie strán a pod. Myslím si, že konzultanti mali lepšie prekontrolovať dané práce a už po školskom kole SOČ mali žiaci odstrániť dané nedostatky. Ku každej práci posielam veľmi stručný komentár, kde som sa snažila „vypichnúť“ pozitíva práce, ale upozorniť aj na nedostatky.

1. „Analýza RLC obvodov v programovacom prostredí MATLAB“

Práca má vysokú odbornú úroveň, ale prekročila rozsah strán o 1?, takže by nemala byť ani hodnotená. Ciele sú napísané jasne, presne, výstižne, zrozumiteľne. Malý nedostatok po formálnej stránke - text nie je zarovnaný.

2. „Číselné sústavy“

Nápaditá práca, ktorá má edukačný potenciál. Ciele sú napísané jasne, presne, výstižne, zrozumiteľne. Výsledky sú logicky, prehľadne a zrozumiteľne usporiadané a pri popisovaní dostatočne zhodnotené.

3. „Demonštrácia výhod pixelových detektorov ionizujúceho žiarenia“

Práca má vysokú odbornú úroveň, edukačný charakter a popularizuje vedu. Po formálnej stránke v obsahu by mal byť najskôr prehľad literatúry a potom vytýčenie cieľov a metodika, pretože vlastná práca splyva s prehľadom literatúry. Autor jasne prezentuje svoj názor na daný problém a jeho riešenie.

4. „Energetické zhodnotenie únikov tepla SPŠ S.Mikovániho v Banskej Štiavnici“

Pekne spracovaná téma. Ciele sú napísané jasne, presne, výstižne, zrozumiteľne tak, aby charakterizovali riešenie. Autorka dáva odpovede na otázky a ciele vytýčené v práci. Navrhnuté odporúčania sa dajú využiť pri budúcom pláne rekonštrukcie budovy školy s ohľadom na usmernenie KPÚ. Po formálnej stránke sa vyskytli len malé nedostatky.

5. „Hľadanie vzťahov medzi atomárnou štruktúrou a magnetickými vlastnosťami kovových skiel na báze Fe“

Práca splnila všetky hodnotiace parametre, odbornosť a argumentácia je na vysokej úrovni. Po formálnej stránke sa v obsahu stratila kapitola 2 Cieľ práce.

6. „Hmlová komora“

Práca splnila všetky hodnotiace parametre, odbornosť a argumentácia je na vysokej úrovni. Praktické využitie v školstve ako učebná pomôcka pri výučbe jadrovej fyziky a to hlavne na stredných školách. Konštrukcia tak ponúka nie príliš drahé riešenie jednoduchej a výkonnej hmlovej komory. Malé nedostatky po formálnej stránke.

7. „Konštrukcia vodíkového lietadla“

Po historickej stránke pekne spracovaná téma, práca splnila všetky hodnotiace parametre. Práca musí vyzdvihovať prínos návrhov autora práce na daný problém a ten reálne nevidím. Formálna stránka je v poriadku.

8. „Mikrovlny“

Práca neobsahuje predpísané časti, prelína sa prehľad literatúry celou prácou, neuvádza sa citácia literatúry a v kapitolách je práca písaná v 1. osobe jednotného čísla. Myslím si, že konzultant mal usmerniť žiaka, pretože táto práca nespĺňa postup do celoštátneho kola SOČ, aj keď obsahuje zaujímavý výskum a aj využiteľnosť v praxi.

9. „Nízkopólová nukleárna magnetická rezonancia“

Práca splnila všetky hodnotiace parametre, odbornosť a argumentácia je na vysokej úrovni. Ciele sú stanovené tak, že jasne a zrozumiteľne charakterizujú predmet riešenia. Uplatnenie zariadenia na princípe nízkopólovej nukleárnej magnetickej rezonancie (ďalej NMR) je veľmi perspektívne, finančne nenáročné.

10. „Prelivová hrana bazéna“

Odbornosť a argumentácia je na vysokej úrovni, praktické využitie tejto práce sa dá využiť ako názorná pomôcka pre tému meranie zvislých posunov a tiež ako podklad pre posúdenie deformácie pre statika. Formálna stránka - práca neobsahuje predpísané časti, číslovanie strán má začínať až úvodom a autor čísloje od obalu, žiadna citácia, opäť konzultant neusmernil autora.

11. „Rádioaktivita vôd na Strednom Považí“

Odbornosť a argumentácia je na dobrej úrovni. Formálna stránka - číslovanie strán má začínať až úvodom, v kapitole prehľad literatúry sa neuvádza citácia- publikáciu, z ktorej využijeme informácie pri písaní, je potrebné citovať a to v práci chýba!

12. „Studený plameň“

Odbornosť a argumentácia je na dobrej úrovni, zhotovený prístroj má praktické využitie. Formálna stránka - práca neobsahuje predpísané časti, nedostatočná citácia.

13. „Teória strún v integrácii s modelom štúdia štruktúry hmoty“

Odbornosť a argumentácia je na vysokej úrovni. Autor v práci opísal vlastný návrh 3Dinteraktívneho modelu učebnej pomôcky na propagáciu vedy. Formálna stránka-každú publikáciu, z ktorej využijeme informácie pri písaní Problematiky a prehľadu literatúry, je potrebné citovať a to v práci chýba!

14. „Vyvolanie sneženia prostredníctvom iónového vetra“

Práca splnila všetky hodnotiace parametre, odbornosť a argumentácia je na vysokej úrovni. Autorka v práci uvádza vlastné výsledky, zistenia a pozorovania, ktoré sú logicky, prehľadne a zrozumiteľne usporiadané a pri popisovaní dostatočne zhodnotené. Formálna stránka je bez chýb.

Súťažný odbor č. 03 Chémia, potravinárstvo

Práce vykazovali po odbornej stránke veľmi dobrú úroveň, s dôkladným naštudovaním problematiky a súdiac podľa zdrojov, často s využitím cudzojazyčnej literatúry. Vo väčšine prác bola zrejmá veľmi dobrá s tabuľkami a grafmi, a výsledky zrozumiteľne interpretované. Najčastejším nedostatkom bola nepresvedčivá až žiadna diskusia o dosiahnutých výsledkoch, chyby štylistické a v citácii. Po formálnej stránke boli dodržané odporúčania metodické príručky. V odbornej terminológii sme zaznamenali len v ojedinelých prípadoch nedostatky. Ako pozoruhodné hodnotím práce, ktoré sa umiestnili v počte bodov na 1. a 2. mieste. Sú využiteľné, trendové a riešitelia zrejme nádejní vedci.

Ale bolo ťažké adekvátne utvoriť poradie hodnotených prác len dištančnou formou, lebo obhajoba prezenčnou formou je nezastupiteľná a dotvára celkový obraz. Mnohí riešitelia spolupracovali s rôznymi vedeckými inštitúciami a bez prezentácie je ťažko možné rozoznať podiel samotnej práce riešiteľa.

OHK: Ing. Setteyová Zuzana

42. ročník nám priniesol práce na relatívne vyššej úrovni. Škoda, že sme si nemohli vypočítať aj obhajoby. Väčšina prác splnila formálnu stránku podľa požiadaviek SOČ. Je vidieť, že práce prešli výberom krajských kôl. Po obsahovej stránke riešia práce rôzne zaujímavé témy. Takmer všetci autori spolupracovali pri realizácii svojej práce s rôznymi vedeckými pracoviskami na vysokých školách alebo výskumných ústavoch. Niektoré práce obsahom pripomínajú bakalárske práce. Grafické spracovanie prác, grafy a tabuľky sú na vysokej úrovni. Zaujala nás práca „*Sledovanie vybraných parametrov počas in vitro degradácie kompozitných kostných cementov*“. Práca má perspektívne využitie v medicíne, pri liečbe poškodených kostí a kĺbov.

Všetkým súťažiacim blahoželáme a celému tímu CK SOČ ďakujeme za zvládnutie netypickej situácie.

OHK: Ing. Viera Bakošová, Ing. Anna Komorná

Súťažný odbor č. 04 Biológia

Všetky práce boli objavné a zamerané na vlastný výskum. Práce mali vedecký charakter. Pri prácach bolo využitých veľa zdrojov literatúry, slovenských aj zahraničných. Práce sa svojím obsahovým zameraním odlišujú od predchádzajúcich ročníkov a presúva sa pozornosť na špecializované pracoviská. To je nový fenomén, úplne absentujú práce pestovateľské, chovateľské, pozorovanie v prírode, bioekologické. Viac zo súťažných prác sa svojim obsahom zamerali na problematiku rakoviny, genetiky. V troch prácach bol prekročený stanovený rozsah 25 strán písaného textu v dôsledku nesprávneho číslovania strán. Po formálnej stránke sa vyskytli v niektorých prácach nedostatky: nesprávne označenie kapitol, nesprávne číslovanie strán, chybné označenie obrázkov, absencia odkazov v texte na obrazovú prílohu.

Názov výnimočnej práce „*Očná anomália kólií – výskyt ochorenia v populácii dlhosrstých kólií na Slovensku*“. (autor. Peter Zubrický). Autor sa v práci venuje zmapovaniu prevalencie očnej anomálie kólií (*Collie eyes anomaly* = CEA) v populácii chovných jedincov dlhosrstých kólií na Slovensku. Svoj výskum autor realizoval na 107 dospelých jedincov plemena kólia dlhosrstá s preukazom pôvodu oboch pohlaví a všetkých 3 farieb uznaných medzinárodnou kynologickou federáciou FCI. Zdokumentoval klinickú diagnostiku očného pozadia s posúdením prítomnosti príznakov CEA a klasifikácie stupňa postihnutia, sledoval dynamiku ochorenia u jedincov vyšetrených vo veku do 8 týždňov života a v dospelosti, stanovil výskyt mutácie génu NHEJ1 pomocou genetickej analýzy DNA, preskúmal súlad medzi klinickým vyšetrením a genetickou analýzou DNA. Ako uvádza autor v práci: „Podobný výskum ešte na Slovensku nebol zrealizovaný“.

Všetky práce realizovali vlastný výskum. V práci využili správne zvolenú odbornú terminológiu. Chyby sa vyskytli v číslovaní strán, v názve kapitol, občasné preklepy, občas chýbal autor obrázku a dátum zhotovenia obrázku. V niektorých prácach, hoci by to bolo vhodné, absentovali vysvetlivky skratiek odborných pojmov.

OHK: RNDr. Monika Gregušová, Ing. Iveta Jakubcová, PaedDr. Monika Ružeková, PhD.

Súťažný odbor č. 05 Životné prostredie, geografia, geológia

Vzhľadom na stanovené ciele zvolili autori vo väčšine prípadov správnu metodiku. Teoretické východiská boli spracované vo väčšine prác na kvalitnej úrovni. Autori sa snažili o to, aby ich práca mala aj praktický prínos. Len minimum prác by sa dalo označiť za čisto teoretické. Po formálnej stránke sa nevyskytovali vážnejšie chyby. V prácach bol dodržaný stanovený rozsah. Tento rok boli práce správne zaradené. Vzhľadom na špecifické podmienky tohtoročného celoštátneho kola SOČ nám pri hodnotení prác veľmi chýbala obhajoba, počas ktorej by sme vedeli odhaliť napríklad to, ako vie študent reagovať na položené otázky a ako vie argumentovať.

Názov výnimočnej práce - Salčíková Natália „Vplyv urbanizácie na úbytok poľnohospodársky využívanej pôdy v okrese Malacky“. Táto práca sa umiestnila na prvom mieste. Po obsahovej aj formálnej stránke je na veľmi dobrej úrovni, téma je spracovaná komplexne, odborne a prináša zaujímavé výsledky. Práce boli na vyššej úrovni ako pred rokom, vyskytovalo sa v nich menej obsahových aj formálnych chýb. Autori prác zväčša používali adekvátnu odbornú terminológiu, využívali vhodné zdroje, ktoré správne citovali.

OHK: RNDr. Tibor Madleňák, PhD., PaedDr. Marta Kvasňovská, RNDr. Ivan Ružek, PhD.

Súťažný odbor č. 06 Zdravotníctvo a farmakológia

Práce SOČ majú v posledných rokoch čím ďalej, tým viac vedeckejší charakter. Niektoré až natoľko, že je veľmi ťažké spoľahlivo diferencovať, či autorom práce je študent strednej školy, resp. určiť podiel jeho autorstva. V odbore 06 sme v tomto roku preferovali na prvé 3 miesta práce vyznačujúce sa vedeckým potenciálom do tej miery, ktorá je adekvátna študentom stredných škôl. Pre metodologickú časť väčšiny týchto prác a ich teoretické východiská je príznačná veľmi dobrá úroveň. V rámci praktickej časti mnohí študenti realizujú zaujímavé experimenty, skompletizujú materiál do príťažlivých atlasov, založia webovú stránku a pod. Väčšina študentov pracuje so zodpovedajúcou literatúrou, v mnohých prípadoch v značnej miere cudzojazyčnou. Je na škodu veci, keď vysoká úroveň práce je podložená len internetovými zdrojmi. Študenti si dávajú záležať i na formálnej a gramaticko-štylistickej stránke práce. Domnievame sa, že aj tento rok mohlo byť v rámci SOČ hodnotených 5 najlepších prác.

OHK: doc. PhDr. Mgr. Tatiana Rapčíková, PhD., PaedDr. Darina Hanáková, MPH, Mgr. Iveta Ježová

Súťažný odbor č. 07 Pôdohospodárstvo (poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo)

Práce boli v priemere na strednej úrovni z hľadiska metodiky písania prác. Niektoré práce presne dodržali štruktúru práce, ale bohužiaľ u niektorých sa vyskytli zásadné nedostatky (chýbali ciele, závery práce a iné dôležité kapitoly). Na nedostatočnej úrovni boli popísané v prílohách fotografie. Práce z pohľadu použitej metodiky a teoretických východísk možno hodnotiť ako dobré, z 15 prác len pri dvoch absentovala kapitola venujúca sa popisu použitej metodiky. V niektorých prípadoch by som odporúčala podrobnejší rozpis postupnosti krokov. Vysoko vyzdvihujem schopnosť formulácie hypotéz a ich overovanie vlastným experimentom, ako aj použitie zahraničných literárnych zdrojov práca Barrilová, Mišenková „Huba ako bioindikátor znečistenia životného prostredia“. Za prínos považujeme práce, v ktorých autori vykonali vlastný výskum, merania, laboratórne testy, atď., a práce, pri ktorých autori sami spolupracovali s inými inštitúciami, zástupcami samospráv, atď., resp. pristúpili k sociologickému prieskumu (dotazníky, riadené rozhovory), čo svedčí o ich schopnosti samostatne pracovať. Ciele prác boli vo všeobecnosti dobre zadefinované a splnené. Formálna úprava prác je zväčša na dobrej úrovni, v niektorých prípadoch by som odporúčala nasledovné:

- klásť dôraz na správnu citáciu použitých zdrojov podľa predpísanej normy
- vyhnúť sa absencii odkazov na použitú literatúru (chýbajú referencie na použitú literatúru priamo v texte práce)
- dať si pozor na proporcie celkového objemu práce k objemu kapitoly „Výsledky“
- niektoré relevantné tabuľky, grafy, obrázky, ktoré sú uvedené v Prílohách, by som odporučila presunúť do kapitoly „Výsledky“
- v texte prác nezabúdať na odkazy na obrázky, tabuľky, grafy.

Kapitolu „Diskusia“ považujem za najslabšie zvládnutú časť. V rámci tejto kapitoly by malo dôjsť ku konfrontácii vlastných výsledkov s výsledkami iných autorov, väčšinou však autori iba zhrnuli svoje zistenia.

Názov výnimočnej práce: Barrilová, Mišenková „Huba ako bioindikátor znečistenia životného prostredia“ – použitie zahraničnej literatúry, stanovenie hypotéz a ich overenie, dobrá diskusia), práca s vlastným zberom údajov, s navrhnutím a vykonaním meraní a testov, s praktickým presahom. Chyby v písomnej práci: preklepy, gramatické a štylistické chyby, správne použitie skratiek merných jednotiek (napr. často uvádzané „m. n. m.“, kde by za „m“ nemala byť bodka, použitie odbornej terminológie na dobrej úrovni

OHK: Ing. Ján Lazar, Ing. Magdaléna Pichlerová, PhD., Ing. Hyacinta Micháľková

Súťažný odbor č. 08 Hotelierstvo, gastronómia, cestovný ruch

42. ročník SOČ bol realizovaný dištančnou formou, pričom veľmi chýbala práve v tomto odbore prezentácia jednotlivých súťažných prác, pretože osobný prejav každého súťažiaceho podporí a doplní jej obsah. Práce boli vypracované na veľmi dobrej až výbornej úrovni. Jednoznačne ako najlepšia práca po odbornej stránke, ale zároveň aj čo sa týka nápadu uchovania tradičnej slovenskej kuchyne aj v modernej gastronómii je „Junior Culinary master“.

Za zmienku stoja aj práce „Interaktívna kniha o Tisovci“, z ktorej cítiť pekný vzťah k mestečku a výsledok je okamžite využiteľný v školách SŠ, ZŠ, v MICa „Využitie folklóru v slovenskom CR“, ktorá má veľmi peknú, užitočnú aj realizovateľnú myšlienku. V prácach SOČ riešitelia riešili celú škálu problematiky v oblasti cestovného ruchu, hotelierstva, gastronómie. Riešili problematiku viacerých regiónov cestovného ruchu, trendov v gastronómii, zdravej výživy, slowfood, folklór aj jeho využitie

v cestovnom ruchu. Mnohé z tém sú vo vysokej miere uplatniteľné v praxi. V prácach bolo niekoľko rôznych formálnych chýb. Práca „*Rekonštrukcia železničnej stanice*“ podľa nás nepatrí do našej kategórie.

OHK: Ing. Ladislav Blaškovič, RNDr. Ing. Mária Vavreková, Ing. Elena Šándorová

Súťažný odbor č. 09 Strojárstvo, hutníctvo, doprava

Keďže sa tento 42. ročník celoštátnej súťaže SOČ uskutočnil dištančnou formou, tak pri hodnotení sme vychádzali zo štúdia postupových prác. Práce mali vo väčšine prípadov dodržanú metodiku. V niektorých prácach nebol dodržaný autorský plurál, chyby boli pri obrázkoch, tabuľkách, v literatúre. Najväčším nedostatkom bolo uvádzanie zdrojov a bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie. Tiež chýbala výkresová dokumentácia, postupy výroby alebo montáže výrobkov a prílohy, ktoré súťažiaci v práci spomínali.

Vo väčšine prác bola použitá správna odborná terminológia, v jednej práci bol použitý chybný názov, tiež jedna práca mala zle uložené pdf – text, číslovanie, obrázky boli poposúvané. V mnohých prácach nevygenerovaný obsah, gramatické chyby, chyby vo výkresovej dokumentácii, chýbali vhodné obrázky. Z pohľadu OHK nám chýbal osobný kontakt so súťažiacimi, možnosť predviesť hotový výrobok a vzájomný dialóg. Na výsledok hodnotenia má veľký vplyv práve obhajoba, predvedenie práce (výrobku) a následná diskusia.

OHK: Ing. Iveta Ďurašová, Ing. Jana Sláviková, Ing. Richard Smetana

Súťažný odbor č. 10 Stavebníctvo, geodézia, kartografia

Hodnotiť úroveň prác bez obhajob v odbore č. 10 bolo veľmi náročné. V tomto odbore sú grom práce výkresy, výpočty, návrhy, modely, vizualizácie, technológie. Pri ústnej obhajobe sa 1-2-mi otázkami dá zistiť, či prácu robil žiak sám, ako je v nej zorientovaný, či vie reagovať, alebo naopak, je to práca nejakého architektonického ateliéru, resp. ročníkový projekt posunutý do súťaže, teda nie práca navyše. Stačia nám k tomu jedna – dve otázky pri obhajobe a žiak potvrdí, alebo vyvráti našu domnienku. Taktiež posudzovať práce, kde hlavnou časťou každej práce je 20 a viac výkresov formátu A1 a prezerať ich cez obrazovku monitora, keď my potrebujeme mať otvorené všetky výkresy naraz, lebo jeden súvisí s druhým.... ťažká práca takto na diaľku! V posledných ročníkoch SOČ to bol práve náš odbor, ktorý trval aj na tlačenej forme prác, lebo inak posúdiť práce je pre nás ťažké. Po dlhej úvahe som sa teda rozhodla, že pri hodnotení a určovaní poradia prác sa budem riadiť najmä podľa zvolenej témy práce, či má nápad (alebo je už „otrepaná“), do akej miery je využiteľná v praxi a hlavne, či pomôže danej oblasti, kam ju žiaci zasadili..., alebo je len niečo navrhnuté, aby sme mali tému SOČ. Toto bolo mojím hlavným kritériom hodnotenia, lebo inak by som všetkým prácam musela dať pri tomto dištančnom hodnotení rovnaký počet bodov.

OHK: Ing. Zuzana Mištinová

Rozsah všetkých prác bol dodržaný, formálna úprava u niektorých pokrývala, taktiež sa našla práca s neúplným názvom odboru a taktiež v jednej práci chýbali výkresové prílohy.

Výnimočná práca nie je, ale chcem vyzdvihnúť prácu, ktorá sa už podľa projektu a návrhu žiačky realizuje v obci Bíňovce „*Adaptácia sýpky na hasičskú zbrojnicu*“ a taktiež prácu, ktorá pomôže pri rekonštrukcii hradu Revište a vznikla na požiadanie neziskovej organizácie „*Tvorba 3D modelu hradu Revište*“. Chyby v písomnej práci používanie odbornej terminológie: boli to najmä grafická úprava stránok v texte, nedodržané riadkovanie (asi za účelom vmestenia sa práce do daného max. rozsahu

strán). Tiež bol markantný rozdiel v kvalite vizualizácií a výkresovej časti, v niektorých prácach sa postupovalo ešte podľa starých STN. Odborná terminológia, ako každým rokom v našom odbore, na dobrej úrovni.

OHK: Ing. Katarína Kmetzová, Ing. Viliam Wesserle

Súťažný odbor č. 11 Informatika

Obhajoby sme vzhľadom na situáciu nehodnotili. Všetky práce hodnotili všetci členovia komisie. Vyskytol sa veľký počet kvalitných prác. Úroveň spracovania prác po technickej stránke bola vo výbornej kvalite. Väčšina prác bola riešená s konkrétnym prepojením na prax. Komisia sa zhodla, že výnimočná práca je práca žiaka Maroš Mjartan „*Penny - hlasový asistent*“.

OHK: Ing. Ján Motešický, Ing. Daniel Adamko, PhD., Mgr. Zuzana Oravcová

Súťažný odbor č. 12 Elektronika a hardware

Vo väčšine prác si autori zvolili správnu metodiku. Teoretické východiská boli spracované na veľmi dobrej úrovni, v prácach bol dodržaný stanovený rozsah. Takmer všetky práce majú dobré praktické využitie, respektíve boli robené priamo „na objednávku“ praxe a z tohto pohľadu sú určite prínosom nie len pre autorov. Len minimum prác by sa dalo označiť za viac teoretické. Po formálnej stránke sa nevyskytovali vážnejšie chyby, snád s výnimkou literatúry a citácií, kde sa stále vyskytujú určité nedostatky. Všetky práce boli správne zaradené. Vzhľadom na špecifické podmienky súťaže v tomto roku samozrejme pri hodnotení prác veľmi chýbala obhajoba a predvedenie praktický prác - výrobkov, počas ktorej by vedeli autori vysvetliť a obhájiť aj to, čo sa nedá vyčítať z písomnej práce, ako aj argumentovať vo svoj prospech. Napriek tomu veríme, že sme dosiahli maximálnu objektivnosť hodnotenia a víťazné práce si toto umiestnenie zaslúžia. Podľa nášho názoru práca (umiestnila sa na 1. mieste) s názvom „*PLC Intuitive*“ spoluautorov Patrik Horský, Adam Kečkéš a Jakub Gál je po obsahovej aj formálnej stránke na výbornej úrovni, téma je aktuálna, spracovaná komplexne a odborne a prináša zaujímavé výsledky, inovatívne riešenie, ako aj praktické využitie.

Práce (mimo obhajobu) sa nám javili na rovnakej, až vyššej úrovni ako pred rokom, vyskytovalo sa v nich menej obsahových aj formálnych chýb. Autori prác zväčša používali adekvátnu odbornú terminológiu a využívali vhodné zdroje.

OHK: Ing. Milan Duroška, Ing. Ondrej Kováč, PhD., Ing. Slavomír Ilavský

Súťažný odbor č. 13 História, filozofia, právne vedy

V tomto ročníku ústna obhajoba (prezentácie práce) nebola hodnotená. Táto skutočnosť neumožnila členom komisie dozvedieť sa a vyjasniť si otázky vyvstávajúce z predložených prác, najmä v prípadoch, ktoré neponúkali jednoznačnú odpoveď v samotnej práci.

Práce v odbore 13 boli tematicky rôznorodé, dotýkali sa starších období našej minulosti, ale aj aktuálneho diania. Okrem historických prác boli zastúpené aj práce, ktoré spracúvali tematiku, dotýkajúcu sa právnych dejín. Niektorí autori nedokázali v plnej miere využiť informačný potenciál historických prameňov a odbornej literatúry, ktorú používali pri spracovaní témy. V tomto súťažnom ročníku komisia neoznačila žiadnu z posudzovaných prác (mimo umiestnených prác) ako výnimočnú prácu. Ak organizátor súťaže zvažuje možnosť „posunúť“ niektorú z prác do iných súťaží, tak

navrhujeme využiť záverečné poradie. Súťažné práce po formálnej stránke vyhovovali kritériám uvedeným v Metodike. Výraznejšie nedostatky boli už v citáciách, zápise bibliografie, zdrojov, v štruktúre práce a podobne. Vyskytli sa aj gramatické chyby. OHK sa zhodla na stanovisku, že v našom odbore bola zaradená aj práca, ktorá svojím obsahom a spracovaním mala patriť do iného odboru, pravdepodobne do odboru č. 16. Možno konštatovať, že práce boli svojou kvalitou spracovania na rovnakej úrovni ako v minulom ročníku.

Celkovo konštatujeme, že 42. ročník výrazným spôsobom poznačila skutočnosť, že absentoval osobný kontakt pri obhajobách ako i možnosť kladenia otázok súťažiacim. Verím, že nasledujúci 43. ročník sa uskutoční v plnom rozsahu.

OHK: Mgr. Henrich Hrehor, PhD., PaedDr. Adriana Medzihorská, PhD. Alica Virdzeková

Súťažný odbor: č. 14 - Tvorba učebných pomôcok, didaktické technológie

Odborné práce študentov boli až na drobné nezrovnalosti spracované v súlade s metodickými pokynmi. Splňali náležitosti kladené na takýto druh prác, ako po obsahovej, tak aj po formálnej stránke. Výber súťažných tém bol veľmi aktuálny, témy boli rôznorodé a zaujímavé. Vlastná práca študentov bola zhmotnená do konkrétnych didaktických pomôcok s veľmi precíznym spracovaním. Študenti pri realizácii svojich prác využívali inovatívne postupy a moderné technológie. Väčšina súťažných prác je využiteľná v praxi. Práce boli zaradené správne. Po formálnej stránke bolo niekoľko prác, ktoré nespĺňali požiadavky na úpravu. V niektorých prácach sa vyskytli gramatické chyby.

Pri hodnotení úrovne jednotlivých prác sme brali ohľad na základné kritéria súťaže, ktorými sú odborná a obsahová úroveň práce, použitie argumentácie a dôkazov, formálna úprava, úroveň spracovania dokumentácie, používanie odbornej terminológie a využitie práce.

Vzhľadom k tomu, že tohoročná súťaž SOČ prebiehala dištančným spôsobom, bolo posúdenie súťažných prác veľmi náročné. Vybrať tú najlepšiu, bolo naozaj ťažké, pretože viaceré učebné a didaktické pomôcky nebolo možné fyzicky vidieť v činnosti respektíve v písomnej podobe vytvorených príručiek alebo brožúr.

OHK: Ing. Jana Forgáčsová, Ing. Marek Rybár, doc. Mgr. Marcela Chovancová, PhD.

Súťažný odbor č. 15 Ekonomika a riadenie

V niektorých prácach SOČ nebol dodržaný povolený rozsah 15 – 25 strán, nedodržaním stanoveného formátu - boli očíslované aj prílohy. Vyskytli sa aj nedostatky ISO:690:2010STN 01 0197, formálna úprava. Žiaľ niektoré práce sa odborom 15 Ekonomika a riadenie zaoberali okrajovo. Obsahovo by som ich skôr zaradila do súťažných odborov 08 Cestovný ruch, hotelierstvo, gastronómia a 11 Informatika. V súťažných prácach sa vyskytovali početné pravopisné chyby.

Záverom, aj napriek nedostatkom, ktoré sa v prácach vyskytli, je dôležité vyzdvihnúť snahu žiakov a prácu konzultantov, ktorí sa súťažiacim venovali.

OHK: Ing. Mária Hrušková

Odborné práce 42. ročníka CP SOČ akceptovali odporúčanú metodiku spracovania SOČ, boli spracované v primeranom rozsahu, formálna stránka väčšiny prác mala dobrú úroveň. Zaujímavá práca bola s názvom „*At the beginning*“ od autora Andreja Šulku – HA Piešťany, ktorá priniesla nový pohľad na možnosti financovania vydania knihy. Perspektívne odporúčam venovať viac pozornosti

témam s originálnymi riešeniami, s autentickým výstupom a s ich ekonomickým zhodnotením. Tiež venovať pozornosť správne zaradeniu práce do súťažného odboru.

OHK: Ing. Zdenka Kovalčíková

Podľa môjho názoru, práce v tomto roku boli na primeranej úrovni. Viaceré práce po formálnej stránke boli slušne spracované. Vysoko pozitívne hodnotím prácu po formálnej, gramatickej a odbornej stránke. Vyzdvihujem originálny nápad, ktorý je možné zaradiť do hospodárskeho praktického procesu, a to prácu: „*Databázový marketing a jeho využitie malým podnikateľom* - Lívia Lengerová, Anna Danková, Sabína Stašíková (Stredná odborná škola podnikania, Masarykova 24, 081 79 Prešov). Najčastejšie chyby boli gramatické a metodologické. Niektoré práce mali veľmi ambiciózne prieskum, pri ktorom bol použitý buď veľmi malý počet respondentov (napr. 20), alebo málo dotazovaných otázok (napr. 5), alebo boli použité nevhodné metódy (napr. uvedenie hypotéz, ktorých verifikácia nebola prostredníctvom vyšších štatistických metód). Pri niektorých prácach a ich prieskumoch absentoval spracovaný praktický prínos alebo záver. Výrazným nedostatkom bolo tiež nevhodné zaradenie prác do odboru (mimo súťažný odbor), alebo nesprávne názvy prác (živojádne až priam archaické názvy niektorých tém), pri ktorých nebolo možné určiť, o čo sa v danej práci jedná (názov by mal byť výstižný a jasný). Taktiež za nevhodné považujem uvádzanie cudzojazyčných názvov tém súťažiacich prác, napriek tomu, že existuje jeho slovenský ekvivalent (zákon o slovenskom jazyku).

Neodporúčam práce typu:

- Zostavovanie podnikateľských, resp. finančných plánov – bežná prax na hodinách, nič výnimočné pokiaľ sa nejedná o originálny produkt alebo nápad; Mám za to, že „SOČku“ definujeme, ako stredoškolskú odbornú činnosť, ktorej prináleží určitá pridaná hodnota v podobe originálneho, kreatívneho nápadu, statku alebo procesov, knowhow a pod. (a nie iba zadanú bežnú úlohu).
- Makroekonomické témy – žiaci majú prehľad iba sprostredkovane (možno aj skreslene) od svojich pedagógov, žiaden prínos do praxe, ani ich fundovaný názor, patrí to možno skôr do výskumu (otázne ešte je, ako tomu rozumieju samotní žiaci).

Odporúčam:

Upriamiť pozornosť v prácach na samotný výstup – output (produkt, služba, nové prevratné zistenia a pod.). Procesy, ktoré tomu predchádzajú, je možné spomenúť, ale iba okrajovo.

OHK: Ing. Michaela Sirková, PhD.

Súťažný odbor č. 16 Teória kultúry, umenie, umelecká, odevná tvorba

Práce spĺňali požiadavky podľa metodiky, obsahovo boli originálne, zamerané na folklór, výtvarné umenie, odevnú tvorbu, film a fotografiu, maľbu na textil, výšivku, umelecké remeslo, literárnu tvorbu a venovali sa aj enviromentálnej tematike a cestovnému ruchu. Kladne hodnotím originalitu a snahu o vlastný autorský podiel/prínos.

Pri vypracovaní svojich prác autori vychádzali z uvedenej odbornej literatúry a zdrojov z internetu. Práce spĺňali po obsahovej a formálnej stránke požiadavky metodiky. Štylistika prác bola na požadovanej úrovni bez väčších gramatických či pravopisných chýb. Kladne hodnotím aj spracovanie grafov, dotazníkov a fotodokumentácie v prílohách súťažných prác.

Za seba ale musím povedať, že je ťažko posudzovať práce dištančnou formou a že najmä v tomto súťažnom odbore mi chýba ústna obhajoba súťažnej práce spojená s prezentáciou a s diskusiou a vo väčšine prípadov prác v tomto odbore aj ukážkou konkrétneho výsledku práce (film, kniha, husle, výšivka ...)

OHK: Mgr. Svetlana Mytyzeková

Autori pracovali zodpovedne, o čom svedčia ich práce. Tie sú rôzne poväčšine originálne, invenčné, nápadité. Rozdiely vznikli nedostatočnými štylistickými schopnosťami, malou skúsenosťou pracovať s odbornou literatúrou, miestami nedostatočnou úrovňou písomného prejavu. Zvyšuje sa podiel internetových zdrojov oproti klasickej odbornej literatúre. Každá práca je svojim spôsobom prínosná a obohacujúca. Prináša nové nápady a postrehy aplikovateľné v praxi. Tieto nové podnety, odborná úroveň práce, spracovanie teoretickej a praktickej časti, formálne spracovanie práce a jej možnosti využitia som sa snažil premietnuť do celkového hodnotenia. V každej práci som bral so úvahy aj množstvo vynaloženého úsilia, jej praktické využitie a snahu o hľadanie riešenia súčasných problémov. Ďakujem všetkým autorom i ich konzultantom. Znovu sa potešila moja sočkárska duša. Naši študenti sú úžasní. Názov výnimočnej práce, schopnosť aplikácie, využitie v odbore (pre účely postupu do ďalších súťaží): - úrovňou vyhotovenia a autenticitou spracovaného pôvodného materiálu aj profesionálnym interpretačným umením Martina Bobáňová prácou „*Terchovská ľudová hudba*“ (odporúčam pre účely postupu)

- tri knihy vlastných básnických textov s miestami až bizarnými básnickými obrazmi v duchu poetiky postmoderny organicky spojených s pôvodnými nápaditými a vkusnými ilustráciami Elišky Mekanovej „*Séria autorských kníh*“.

OHK: Mgr. Ján Angelovič

Metodika práce - študenti mali rôzne zdroje informácií pri písaní svojej odbornej práce. To znamená, že neboli jednotné. V tomto smere by malo platiť iba jedno pravidlo, podľa toho, kto danú súťaž realizuje. Túto klauzulu treba zdôrazniť, že metodický postup je na portály SIOV. Aby nedochádzalo k nejednotnej forme. Teoretické východiská – každý jeden žiak ich dodržiaval. Vlastná práca – podľa danej témy, bola aj jazyková a odborná úroveň primeranáho veku. Rozsah práce bol vo väčšine prác dodržaný. Formálna úprava tiež nebola jednotná. Postup pri riešení problému bol dodržaný, možno v dvoch prípadoch bol nečitateľný.

OHK: Mgr. Františka Fehérová

Autori dodržali vo väčšine prác správnu-predpísanú metodiku. Na základe teoretických východísk prakticky realizovali svoje výstupy v praktickej časti. Autori vo svojich prácach dodržali predpísaný stanovený rozsah. Po formálnej stránke sa však vyskytli chyby ako bolo napr.: citovanie a použitie literatúry v teoretických východiskách, zarovnanie textov, číslovanie strán, číslovanie obrázkov a grafov, v jednej práci chýbala aj titulná strana. Veľmi dobre boli spracované výsledky z dotazníkov. Vzhľadom na danú skutočnosť (COVID 19) som sa nemohla na veľa vecí spýtať autorov, pozrieť si ich hotové diela-obrazy, knihy, husle, vypočuť si ich argumenty.

Veľmi oceňujem prácu autorky Plešovej „*Folklórny boom*“ ako aj Bobáňovej „*Terchovská muzika*“. Tieto práce nám dávajú záruku toho, že naša kultúra určite nebude zabudnutá žiadnou generáciou a budú o nej vedieť a poznať ju aj za hranicami našej republiky. V niektorých písomných prácach sa objavili aj gramatické chyby a neboli dodržané ani normy o písaní čísiel, dátumov, čiarok. Používanie odbornej terminológie bolo v súlade s vekom a typom školy, snažili sa používať vhodné slovné spojenia a argumenty. Autori uprednostňovali hlavne internetové zdroje.

OHK: Ing. Vladimíra Siváková

Súťažný odbor č. 17 Pedagogika, psychológia, sociológia

42. ročník celoštátnej prehliadky SOČ sa uskutočnil dištančnou formou, čo ovplyvnilo možnosť diskusie s riešiteľmi prác. Napriek tomu komisia pristupovala k hodnoteniu prác zodpovedne a objektívne na základe svojej odbornosti a kompetentnosti. Riešitelia sa vo svojich prácach zaujímali o aktuálne dianie v spoločnosti, pri spracovaní prác preukázali množstvo vedomostí, zručností nielen z humanitných ale i spoločenskovedných odborov. Práca s literatúrou, využívanie teoretických poznatkov, vlastná metodika boli vo väčšine súťažných prác dodržané. Víťazné miesta obsadili práce, ktoré navrhovali konkrétne riešenia na praktické využitie. Prepojenosť výsledkov prác s reálnym životom bolo kľúčovým meradlom úspešnosti.

OHK: PhDr. Katarína Hrašnová, PhD., Mgr. Ľubica Sotáková, PaedDr. Jana Stehlíková, PhD.

Materiál je vypracovaný z písomných podkladov členov odborných hodnotiacich komisií 42. ročníka celoštátnej prehliadky Stredoškolskej odbornej činnosti.

Eva Bugajová
Odbor podpory smerovania mládeže, ŠIOV